

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	435 Економічна кібернетика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	051 Економіка

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

07.02.2022 р.

Справа № 2012/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Герасименко Анжеліка Григорівна – головуючий,
Величко Олександр Петрович,
Фісун Олександр Анатолійович,
Фалько Наталя Миколаївна,
Орловська Юлія Валеріївна,
Оксамитна Світлана Миколаївна,
Мацієвський Юрій Володимирович,
Ларіонов Станіслав Олександрович,
Кужелєв Михайло Олександрович,
Кривенко Ірина Степанівна,
Жарова Любов Валеріївна,
Горошко Олена Ігорівна,

за участі запрошених осіб:

Ставицький Андрій Володимирович – гарант ОП,
Сталінська Олена Вікторівна – керівник експертної групи,
Коломицева Олена Віталіївна – член експертної групи,
Якименко-Герещенко Наталія Василівна – член експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	435
Назва ОП	Економічна кібернетика
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета освітньої програми сформульована занадто широко та не відображає належним чином назву ОП та її змістовне наповнення. Незважаючи на те, що за твердженням ЕГ «розробники вбачають унікальність ОНП, що акредитується в «активному практичному застосуванні економіко-математичних моделей для опису будь-яких соціально-економічних процесів, застосуванні сучасного програмного забезпечення, розвитку аналітичного та критичного мислення у здобувачів ОНП», ця унікальність не відображена у меті ОП.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

За результатами оприлюдненого ЗВО опитування здобувачів щодо відповідності змісту ОНП (дисциплін ОНП) вимогам ринку праці майже третина респондентів засвідчила недостатню відповідність. І хоча у своїй відповіді на проєкт висновку ГЕР ЗВО вказує на недостатню репрезентативність вибірки цього дослідження, це не виключає недостатньої задоволеності здобувачів змістом ОП. У змісті ОНП придатність до працевлаштування викладена дуже широко, охоплює абстрактні "робочі місця" в науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях, проте бракує конкретизації щодо придатності випускників до працевлаштування, зокрема з можливим використанням назв конкретних професійних занять за національним Класифікатором професій.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідно до ч. 5, ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» (<https://bit.ly/3IrQJdI>) освітньо-наукова програма магістра обов'язково має включати дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків (обсяг програми – 120 кредитів ЄКТС). Натомість, у ОНП чітко не відображено обсяг дослідницької (наукової) компоненти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Структурно-логічна схема ОНП не відображає розподіл вибіркових дисциплін за семестрами, в умовах наявності такого розподілу для обов'язкових освітніх компонентів, вводячи здобувача в оману щодо семестрового навантаження.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Обраний ЗВО блочний підхід до формування індивідуальної освітньої траєкторії на ОНП та відмінності у обсягах вибіркових дисциплін обмежують свободу вибору вибіркових освітніх компонентів здобувачами, що підтверджують результати опитування здобувачів (28,6% респондентів зазначили про обмеження у задоволенні їх потреб у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка за ОП обмежується науково-дослідною практикою, незважаючи на те, що ЗВО позиціонує програму як таку, яка передбачає підготовку здобувачів не тільки для ЗВО та наукових установ, але й для органів державної влади і місцевого самоврядування, аналітично-інформаційних інституцій тощо. Зазначене підтверджується результатами опитування щодо якості ОНП у 2021 році – майже третина здобувачів засвідчили, що практична підготовка за ОНП недостатньою мірою відповідає очікуванням здобувачів.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Взірцевою практикою є активна наукова робота здобувачів, зокрема їх публікації у виданнях, включених до науково-метричної бази SCOPUS. Практикою, вартою наслідування, є публікація в університетських виданнях наукових статей за результатами кращих випускних кваліфікаційних досліджень.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

ОНП-20 передбачено дві форми атестації (кваліфікаційний іспит і захист кваліфікаційної роботи), втім згідно матриць відповідності, наведених в ОНП, навіть у сукупності вони не забезпечують перевірку досягнення ПРН 3, 9, 11, 12, 13, 16, 18, 19, 21, тобто – майже 40% ПРН ОНП.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У звіті ЕГ зазначається про відсутність на ОНП виявлених фактів порушення академічної доброчесності, тоді як за результатами опитування здобувачів останні «головним чином погодились» з твердженням, що їм відомі випадки порушення здобувачами ОНП принципів академічної доброчесності. Таке є очевидним свідченням недостатньої дієвості існуючої в ЗВО системи виявлення та попередження фактів академічної недоброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

НПП ОНП є активними дослідниками за профілем кафедри та дисциплін, що викладаються, мають публікації та високі значення індексу Хірша у міжнародних наукометричних базах, активно залучаються до міжнародної активності, а також є визнаними фахівцями в Україні у статусі не тільки науковців, але й експертів, радників тощо.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Позитивної оцінки заслуговує існування при ЗВО Центру іноземних мов, діяльність якого спрямована на підвищення професійного рівня НПП та їх мовної компетенції.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Взірцевим є проведення у ЗВО регулярних тренінгів з інтерактивних методик викладання, щорічних конкурсів «Кращий викладач року». НПП ОНП залучаються до проекту «Якісне навчання через якісне викладання», програми вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme)

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Взірцевою є практика створення в ЗВО інноваційної фінансової лабораторії з доступом до однієї з найпотужніших баз фінансової інформації в світі – Bloomberg, а також Центру підприємництва «Дія.Бізнес».

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Інноваційним підходом є співпраця кафедри та факультету зі спеціалізованою соціологічною лабораторією UNIDOS, що сприяє ефективному виявленню інтересів та потреб здобувачів, а також їх інформаційній та консультативній підтримці.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Хоча ЗВО наводиться посилання на протокол № 19 від 25.06.21р., яким передбачено участь здобувачів у обговоренні ОНП, опитування здобувачів засвідчили їх обмежене залучення до перегляду ОНП. На питання «я брав(ла) участь в обговоренні змін до освітньої програми і мені зрозумілі причини врахування або неврахування моїх пропозицій» жоден з респондентів опитування, що оприлюднено ЗВО та на яке міститься посилання у звіті ЕГ, не відповів схвально. 28,6% зовсім не погодилися із запропонованим твердженням, 28,6% заявили, що взагалі не знають про таке. 28,6% однаковою мірою погодилися і не погодилися з твердженням. 14,3% - обрали відповідь «важко відповісти». ЗВО у своїй відповіді на проєкт висновку ГЕР апелює до недостатньої репрезентативності вибірки опитування, що породжує інше питання щодо якості і ефективності зворотного зв'язку між здобувачами і ЗВО. Наявність і доступність для стейкхолдерів результатів опитування нерепрезентативної вибірки здобувачів може вводити їх в оману.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Залучення зовнішніх стейкхолдерів до розробки та перегляду ОНП в ЗВО не інституціоналізовано.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Взірцевою практикою є забезпечення повноти публічності та прозорості у процесі громадського обговорення проєкту освітньої програми, зокрема оприлюднення змісту та суб'єктів надання зауважень і пропозицій, а також реакції ВСЗЯ ОНП на рекомендації заінтересованих сторін. Це створює сприятливі умови для підтримки довіри стейкхолдерів до ОП та їх мотивації щодо надання зауважень та пропозицій для поліпшення якості підготовки фахівців.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Переглянути мету ОНП, привести її у відповідність до назви та змісту ОНП 2. Регулярно оновляти зміст ОНП, в тому числі окремих дисциплін ОНП, забезпечуючи їх відповідність вимогам ринку праці

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Переглянути блочний підхід до формування індивідуальної освітньої траєкторії на ОНП, забезпечити більшу свободу вибору вибіркового освітніх компонентів 2. Розглянути можливість запровадження практичної підготовки здобувачів, відмінної від науково дослідної практики або фокусування підготовки здобувачів виключно для освітніх та науково-дослідних інституцій, яке виправдовуватиме вузьку орієнтацію практичної підготовки

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Передбачити можливість врахування результатів неформальної та інформальної освіти при опануванні ОНП

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Переглянути матриці відповідностей ПРН і ОК, а за потреби і зміст ОК та / чи передбачених ОНП форм атестації для забезпечення перевірки останніми усього комплексу ПРН, визначених ОНП

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Активно залучати здобувачів до перегляду ОНП 2. Забезпечити репрезентативність вибірки здобувачів, залучених до опитування щодо якості освітніх програм.

Критерій 9. Прозорість та публічність

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

Герасименко Анжеліка Григорівна